

Dr Robert Vannoy, Historia Starego Testamentu, Wykład 24

© 2011, dr Robert Vannoy i Ted Hildebrandt

Rodzaju 22 – Akeda, Wiązanie Izaaka

Księga Rodzaju 22: Abraham i Izaak, syn obietnicy

Omawialiśmy rozdział 22 Księgi Rodzaju, który jest najważniejszym punktem wiary Abrahama. Zacząłem o tym rozmawiać pod koniec ostatniej godziny. Wróćmy i podejmijmy tę kwestię. W wersecie 2 Abrahamowi powiedziano, aby własnoręcznie poświęcił Izaaka, swojego syna. Tło tego polecenia jest takie, że nakazano mu złożyć w ofierze syna, przez którego obietnica miała się spełnić. Abraham miał w tym momencie innego syna, Izmaela (poprzez Hagar), ale obietnica miała zostać wypełniona poprzez Izaaka, a nie przez Izmaela. Jeśli więc cofniesz się i spojrzysz na Księgę Rodzaju 21:12, przeczytasz: „Ale Bóg rzekł do niego: «Nie martw się tak o chłopca i swoją służebnicę». Słuchaj wszystkiego, co ci powie Sara, bo przez Izaaka twoje potomstwo będzie rozliczone. Syna służebnicy uczynię także narodem, ponieważ jest on twoim potomkiem”. Ale obiecany ród potomstwa ma przyjść przez Izaaka. Jeśli cofniesz się nieco dalej do Księgi Rodzaju 17:18, przeczytasz: „I rzekł Abraham do Boga: «Oby tylko Izmael mógł żyć pod twoim błogosławieństwem!» Wtedy Bóg rzekł: «Tak, ale twoja żona Sara urodzi ci syna i nazwiesz go Izaak. Zawrę z nim moje przymierze jako przymierze wieczne dla jego potomstwa po nim. A co do Izmaela, wysłuchałem cię. Na pewno mu pobłogosławię; Uczynię go płodnym i znacznie powiększę jego liczebność. Będzie ojcem dwunastu władców i uczynię z niego wielki naród. Ale moje przymierze zawrę z Izaakiem, którego Sara urodzi ci w przyszłym roku o tej porze”.

Zatem w rozdziale 17:18-21 jest wyraźnie powiedziane, że ta linia ma być kontynuowana przez Izaaka. Dlatego też podczas ostatniej godziny zajęć, kiedy czytałem komentarze Kalwina do Księgi Rodzaju 22, powiedział on, że konflikt u Abrahama istniał pomiędzy słowami Pana w związku z tą obietnicą a tym, co mu w tym momencie nakazywał. Była to próba wiary Abrahama, którą był w stanie przetrwać.

Rodzaju 22:8, 14 Bóg zapewni Baranka – Jehowa Jireh

Myszę, że tematem 22. rozdziału Księgi Rodzaju jest zdanie: „Bóg zatroszczy się o to”. Znajdujesz to w wersecie 8, gdzie mówi Izaak: „Izaak przemówił i zapytał swego ojca Abrahama: «Ojczy?» 'Tak mój synu?' Abraham odpowiedział. „Oto ogień i drwa” – powiedział Izaak. „A gdzie jest baranek na całopalenie?” Abraham odpowiedział: «Sam Bóg upatrzy jagnięcinę na całopalenie, mój synu»”.

Następnie w wersecie 14, gdy Abraham był już gotowy zabić swego syna, a Pan mu przeszkodził, widzi barana w zaroślach i zamiast tego składa go w ofierze całopalnej. W wersecie 14 czytamy: „Abraham nazwał imię tego miejsca Jehowa Jireh”. Czytam z tłumaczenia Króla Jakuba. Jeśli przetłumaczysz „Jehowa jireh”, co jest tutaj transliteracją z języka hebrajskiego, będzie to to samo wyrażenie: „Pan zatroszczy się o to”. Następnie ostatnie zdanie tego werseku, jak jest powiedziane dzisiaj (tłumaczenie króla Jakuba, jak sądzę, zaciemnia to) brzmi: „w imię Pana to się okaże”. Jeśli będziesz konsekwentny w swoim tłumaczeniu, przetłumacz to zdanie ponownie jako „na górze Pan zapewni”, ponieważ słowo przetłumaczone tutaj na „zapewnić” jest bierną formą hebrajskiego czasownika „widzieć”. dosłownie. Wróćmy do werseku 8 NIV, gdzie jest napisane: „Sam Bóg da jagnię na ofiarę całopalną”. Jeśli przetłumaczyć to dosłownie, brzmi ono: „Bóg zadba o coś na ofiarę całopalną”. To dobre tłumaczenie, ale powinieneś zachować spójność z „widzieć” przez cały czas. NIV mówi w wersecie 14 (myszę, że znacznie lepiej niż król Jakub), „Pan zatroszczy się o”, a następnie „na górze Pańskiej będzie opatrzony”. Zatem to jest główna myśl, która jest podkreślana w narracji z Księgi Rodzaju 22: „Pan zatroszczy się o to”, a Pan zapewnił baranka i swego syna jako ofiarę za grzech. KJV mówi: „Na górze Pańskiej będzie to widoczne”. „Będzie widoczne” zaciemnia nacisk na to zdanie.

Księga Rodzaju 2:12 Bóg mówi: „Teraz wiem” – wyrażenie antropomorficzne Teraz w wersecie 12, kiedy Abraham był posłuszny, Bóg mówi: „Teraz wiem, że boisz się Boga, bo nie odmówiłeś swego jedynego syna. ” „Na razie wiem” – czy Bóg nie wiedziałby wcześniej? Z pewnością w swojej wszechwiedzy znał siłę wiary Abrahama .

Z pewnością Bóg pracował nad wzmocnieniem Abrahama, aby mógł sprostać temu wyzwaniu. Myślę, że najlepiej jest rozumieć takie wyrażenie jako wyrażenie antropomorficzne – myślę, że jest to termin techniczny używany, gdy rzeczy bardzo ludzkie odnoszą się do atrybutu Boga. Głównym celem tekstu jest to, aby sam Abraham pokazał swoje zaufanie do Boga, a nam wierność Boga.

Dokonywał porównania pomiędzy pogańską ofiarą dzieci a naturą tego tekstu. Jaka jest intencja fragmentu, w którym Bóg wezwał Abrahama, gdy poganie byli gotowi poświęcić swoje własne dzieci? Czy Abraham byłby skłonny poświęcić własne dziecko?

Główny temat Akedy [Kaiser kontra Vos]

W innym miejscu Starego Testamentu stanowczo potępia się ofiary ludzkie, co oczywiście rodzi tu trudne pytania, ale tylko do pewnego stopnia. W książce Waltera Kaisera *Etyka Starego Testamentu* (s. 262) stwierdza: „Księga Rodzaju 22 została przedstawiona jako boski nakaz popełnienia morderstwa w jego najstraszniejszej formie i dlatego jest całkowicie niezgodny ze świętością Boga”. W następnym akapicie omawia to nieco szerzej, mówiąc: „Prawo wyraźnie zabraniało składania ofiar z ludzi i wypowiedało się pogardliwie o tych, którzy nakazali złożenie swoich synów Molochowi”. Mówi: „Księga Rodzaju 22 nie zachęca do takiego poświęcenia, ponieważ narrator jest niezwykle ostrożny, przedstawiając swoją relację jako test. To prawda, że ten zapis miał pomóc czytelnikowi, a nie Abrahamowi, ale wydarzenie należy oceniać na podstawie jego całości, a nie na podstawie jego wprowadzającego polecenia. Zatem Kaiser czyni to rozróżnienie, a następnie podkreśla w swojej własnej dyskusji, że tym, co jest w tym podkreślone, jest Boże miłosierdzie i łaska w zaopatrywaniu. Mówi, jeśli ktoś się temu sprzeciwi, jaki Bóg poddałby człowieka tego typu próbom? Odpowiedź zależy od tego, która część narracji zostanie uwydatniona. Jeśli zostanie podkreślone początkowe polecenie złożenia ofiary Izaaka, wówczas powstały obraz Boga będzie zwodniczy. Jeśli jednak podkreślona zostanie interwencja Jahwe, aby powstrzymać podniesioną rękę i późniejsze błogosławieństwo Abrahama, wówczas wniosek będzie zgodny z Rolandem Devaux, który mówi, że każdy Izraelita, który usłyszałby tę historię, odbierze to jako

oznaczające, że jego rasa zawdzięcza swoje istnienie miłosierdzia Bożego i posłuszeństwa dla pomyślności naszych przodków.” Innymi słowy, mówi, że tak naprawdę nie powinieneś skupiać się na bólu, ale raczej na miłosierdziu Boga w zapewnieniu substytutu.

Teraz nie jestem pewien, czy to rozwiąże problem. Z pewnością nie sądzę, że można powiedzieć: cóż, Kaiser idzie dalej i porusza bardzo trudne pytanie. Kaiser pisze na stronie 263: „Gerhardus Vos zaskakuje nas oceną, że boski nakaz złożenia w ofierze Izaaka „wyraźnie implikuje w sposób abstrakcyjny ofiarę z istoty ludzkiej z zasady nie można potępiać. Dobrze jest zachować ostrożność w wyrażaniu tej krytycznej opinii, gdyż uderza ona w samo źródło odkupienia”.

Stwierdzenie Kaisera jest zgodne z tezą Vosa: że Abraham jest proszony przez Boga o ofiarowanie życia, życia mu najdroższego, swego jedynego syna. Jednak dzięki interwencji anioła w ostatniej chwili zastąpienie jednego życia (w tym przypadku życia barana) innym zostaje uznane za akceptowalne przez Boga. „Dlatego Vos podsumowuje: Stary Testament potępia nie ofiarę życia ludzkiego jako taką, ale ofiarę przeciętnego, grzesznego życia ludzkiego” (Kaiser 263-264)”.

Kaiser mówi w tym momencie: „Nie wiem, co sądzić o toku rozumowania Vosa. Jak jakiegokolwiek życie ludzkie znane człowiekowi po Upadku mogło funkcjonować jako dar, a tym bardziej substytut, dla Boga? Nie mam biblijnych zastrzeżeń co do zasady substytucji, gdyż jest ona związana z samym tekstem, ale nie mogę zgodzić się z tym, że Izaak jako życie ludzkie funkcjonuje tutaj, aby teoretycznie lub głównie wskazywać na pokutę krwi”.

Kaiser odrzuca analogię, którą zdaje się forsować Vos. Nacisk w tym fragmencie kładzie się na aspekt próby oraz na łaskę i miłosierdzie Boga, a także na dotrzymanie Jego obietnicy bez jakiegokolwiek przebiegłej pomocy ze strony niektórych z pierwszych odbiorców obietnicy. Zatem w zasadzie chodzi tu o ideę ofiary ludzkiej, w ramach której życie jest odkupieniem. Kaiser dochodzi do tego, ale twierdzi, że w rzeczywistości żadne ludzkie życie nie byłoby w stanie tego dokonać. Wolałby po prostu spojrzeć na to jako na podkreślenie aspektu próby, czyli łaski i miłosierdzia Bożego stanowiącego alternatywę.

Nie wiem więc, jak bardzo chcesz rozvodzić się nad paralelę między ofiarami z ludzi (które rzeczywiście istniały w innych kulturach) a tym, co Bóg każe Abrahamowi zrobić tutaj, ponieważ z pewnością prawo Starego Testamentu jest sprzeczne z jakąkolwiek legitymizacją człowieka poświęcenie.

Refleksje Vannoya

Myślę, że to, co tam powiedziałem, jeśli chodzi o porównanie z Golgotą, to przejście dymiącego pieca ze zwierzęciem w 15. rozdziale Księgi Rodzaju. Oto porównanie w rozdziale 22. z tekstem Nowego Testamentu: nie oszczędził on własnego syna, ale wydał Go za nas wszystkich. Bóg był gotowy oszczędzić swego syna, aby zapewnić nam zbawienie. Abraham był gotowy oszczędzić syna, aby był posłuszny Bogu.

Abraham miał całkowite zaufanie do Boga. Bóg obiecał, że jego ród będzie kontynuowany przez Izaaka. Dlatego też, gdy Pan kazał odebrać mu życie, Abraham w razie potrzeby był przekonany, że Bóg wskrzesi go z martwych. Zatem uwierzył Bogu na słowo, nie wątpił w Jego obietnicę i był posłuszny. To jest rzecz, na której należy się skupić. Kiedy pojawia się pytanie, w jaki sposób Bóg mógł nakazać Abrahamowi odebranie życia własnemu synowi, staje się to bardzo trudne. Kaiser próbuje to wycofać i powiedzieć, że nigdy nie było Bożym zamiarem, aby Abraham coś takiego zrobił. W tekście należy skupić się na miłosierdziu, łasce i zaopatrzeniu; Nie wiem, czy to najlepsza odpowiedź, czy nie. Mógł to zrobić i Bóg mógł, jak mówi List do Hebrajczyków, wskrzesić go z martwych, aby jego obietnica nie została unieważniona.

Upadki Abrahama [Rdz. 12 i 20] Ona jest moją siostrą

W porządku, przejdźmy do upadków, niepowodzeń i słabości Abrahama. Z pewnością Abraham był wielkim człowiekiem – wielkość jego wiary widać w rozdziale 22 – ale nie był człowiekiem doskonałym. Biblia pokazuje nam zarówno słabe, jak i mocne strony, nie tylko w przypadku Abrahama, ale także innych wybitnych postaci Starego Testamentu. Jest więc bohaterem wiary, jako taki jest przedstawiany szczególnie

w Nowym Testamencie (np. w Liście do Rzymian, Hebrajczyków, Jakubie), ale nadal jest człowiekiem grzesznym. Łaska Boża jest najważniejsza w jego życiu, a nie jego własna dobroć. Ma słabości, ale Bóg panuje i działa pomimo tych słabości.

Zatem w Księdze Rodzaju 12 i 20 Abraham przedstawia swoją żonę jako siostrę, aby sobie pomóc. W Księdze Rodzaju 12 udaje się do Egiptu, aby szukać pożywienia z powodu głodu, wkrótce po przybyciu do ziemi Kanaan. Czytacie w wersetach 10-13: „Nastał głód w ziemi, więc udał się do Egiptu, aby tam przebywać, gdyż głód był dotkliwy i stało się, gdy był już blisko wejścia do Egiptu, powiedział do Saraj, swojej żony: „Teraz wiem, że jesteś piękną kobietą, na którą warto patrzeć, dlatego gdy nadejdzie czas, zobaczą cię Egipcjanie i powiedzą: «To jest jego żona», i zabiją mnie, ale cię zachowają przy życiu. Powiedz, proszę, jesteś moją siostrą, aby było mi dobrze przez wzgląd na ciebie i aby moja dusza dobrze żyła dzięki tobie.

Obawia się, że uroda jego żony doprowadzi do próby pozbycia się go przez Egipcjan, ponieważ jest jej mężem. Oblicza, że jeśli powie, że jest jego siostrą, być może doprowadzi to do czegoś odwrotnego i zazna łaski i dobrego traktowania. Taka jest taktyka. Wydaje się, że było to coś, na co zgodzili się Abraham i Sara i być może wykorzystano to w innych przypadkach, ponieważ dużo podróżowali.

Jeśli spojrzysz na Księgę Rodzaju 20:13, gdzie drugie wydarzenie ma miejsce w przypadku Abimelecha z Geraru, przeczytasz: „Stało się, gdy Bóg kazał mi odejść z domu mojego ojca, i powiedziałem do niej: «To jest twoja dobroć, która pokażesz mi w każdym miejscu, do którego przyjdziemy. Powiedzcie o mnie: «To mój brat»”. To półprawda. Nie jest to całkowite kłamstwo, ponieważ Księga Rodzaju 20:11 mówi: „Abraham powiedział: «Ponieważ myślałem, że na pewno nie ma tu bojaźni Bożej i zabiją mnie przez wzgląd na moją żonę, a przecież ona jest moją siostrą. Jest córką mojego ojca, ale nie córką mojej matki i została moją żoną. W rzeczywistości była jego przyrodnią siostrą, która została jego żoną. Kiedy więc mówiono komuś, co najwyraźniej robiono w wielu miejscach, że Sara była jego siostrą, była to prawda. Ale z pewnością było to oszustwo, ponieważ była jednocześnie jego żoną i tylko przyrodnią siostrą.

Któregoś dnia padło tu pytanie – jak Sarah mogła być tak atrakcyjna w wieku 65

lub 90 lat? Wiek poznasz, patrząc na Księgę Rodzaju 12:4. Czytamy: „Kiedy Abraham opuścił Haran, miał 75 lat”. Porównaj to z 17:17, gdzie Abraham mówi: „Czy stuletniemu urodzi się dziecko i urodzi Sara, która ma 90 lat?” Dowiadujesz się, że między Abrahamem i Sarą jest 10 lat różnicy wieku. Oznacza to więc, że kiedy Abraham opuścił Haran, aby zejść do Kanaanu, miał 75 lat. Oznacza to, że Sara z rozdziału 12 miała 65 lat. Jeśli pójdziemy dalej, Księga Rodzaju 21:5 mówi: „Abraham miał 100 lat, kiedy jego syn Izaak był się mu urodził.” Niedługo potem urodził się Izaak (patrz rozdział 21). Zatem Abraham miał około 100 lat, gdy urodził się jego syn Izaak, a Sara w chwili drugiego zdarzenia miała około 90 lat. W Księdze Rodzaju 23:1 czytamy, że Sara dożyła 127 lat. A teraz, biorąc pod uwagę jej urodę i wiek, jaki był średni wiek menopauzy, gdy ludzie dożywali 125 lat? Dziś ma od czterdziestu pięciu do pięćdziesięciu lat. Jeśli średnia długość życia jest obecnie o około pięćdziesiąt lat krótsza; być może menopauza również trwała około pięćdziesiąt lat krócej, czyli około siedemdziesięciu pięciu lat. Teraz zgaduję – to czysta spekulacja. Wydaje mi się, że można spekulować, że menopauza, gdy ludzie żyli znacznie dłużej, mogła nastąpić w wieku około siedemdziesięciu pięciu lat, zamiast czterdziestu pięciu do pięćdziesięciu lat. Jeśli miała siedemdziesiąt pięć lat, a w wieku 65 czy 90 lat nadal miała mnóstwo urody, nie byłoby to nierozsądne. Myślę, że wielu z Was widziało tę wiadomość jakieś dwa lub trzy tygodnie temu: Florence, najstarsza kobieta na świecie, zmarła w wieku około 114 lat, mieszkanka domu opieki Doctor's w Lansdale w Pensylwanii. Przez ostatnie kilka lat opiekowała się nią moja żona. To niezwykła rzecz, ktoś, kto dożyje 114 lat. Uważamy, że daleko nam do ideału, ale Sarah dożyła 127 lat, to niewiele więcej.

W każdym razie uroda Sary skłania ich do przyjęcia takiego podejścia, aby uniknąć problemów Abrahama. Sara została zabrana do haremu faraona i dokładnie tak, jak podejrzewał Abraham, otrzymał on najdroższe prezenty. Czytacie to w 12:14: „Stało się, gdy Abram wszedł do Egiptu, Egipcjanie ujrzeli tę kobietę, a była ona bardzo piękna, a książęta egipscy ujrzeli ją i pochwalili ją przed faraonem, a kobieta została wzięta do faraona dom.” A następnie werset 16: „Ze względu na nią dobrze traktował Abrahama. Miał owce i woły, mężczyzn i służące, a ona osły i wielbłądy”. Werset 19

mówi: „Mógłbym wziąć ją do siebie za żonę. Oto więc teraz twoja żona, weź ją i idź. Faraon rozkazał w związku z nim swoim ludziom, aby odesłali jego, jego żonę i wszystko, co miał.”

Co teraz mamy zrobić z tą historią? Dlaczego ta historia została uwzględniona? Wydaje się, że chodzi o to, abyśmy szukali Bożej łaski i ocalenia Abrahama i Sary, pomimo ich ludzkich grzechów. Bóg interweniuje w tej niemożliwej sytuacji, spowodowanej taką taktyką Abrahama i Sary. Znacząca rzecz wiąże się z obiecany rodem nasienia: Bóg chroni Abrahama i Sarę, aby nadal byli nosicielami obiecanego nasienia. Nawet jeśli znaleźli się w takiej sytuacji, Pan wyzwala i utrzymuje to małżeństwo w stanie nienaruszonym – małżeństwo, przez które przyjdzie obiecane nasienie.

W książce Josepha Free'a *Archaeology and Bible History* (s. 55) znajduje się kilka komentarzy na temat tego fragmentu. Mówi: „Możliwym powodem, dla którego Abraham powiedział, że Sara jest jego siostrą, a nie żoną, jest odkrycie dokumentu na papirusie, z którego wynika, że faraon kazał sprowadzić na swój dwór piękną kobietę i spowodował zamordowanie jej męża”. Można zrozumieć, dlaczego Abraham chciał, aby zrozumiano, że jest bratem Sary, a nie jej mężem. Innymi słowy, jego obawy mogły być uzasadnione, ale z pewnością nie usprawiedliwia to oszustwa.

O wielbłądach Inną rzeczą, którą zauważa lub odnotowuje, jest to, że przypadkowy czytelnik zwykle nie zwraca szczególnej uwagi na wzmiankę o tym, że Abraham miał wielbłądy w swoim posiadaniu w Egipcie. Werset 16 mówi, że miał owce, woły, służących, służebnice, osły i wielbłądy. Wydaje mi się, że wspomniałem wcześniej, że krytycy Biblii często uważali za anachroniczne twierdzenie, że wielbłądy zostały udomowione, więc w tym momencie nie można na tym polegać. Free twierdzi, że istnieją dowody archeologiczne wskazujące na wczesną wiedzę o wielbłądach w Egipcie, w tym statuetki, figurki wielbłądów, tablice z wizerunkami wielbłądów, rzeźby naskalne i rysunki. Kości wielbłądzie, sierść wielbłąda, lina wielbłąda – te przedmioty, w liczbie około 20, pochodzą z okresu od VII wieku p.n.e. do okresu przed 3000 rokiem p.n.e.

Zatem przechodzimy do argumentu dotyczącego interpretacji danych archeologicznych i według Free'a jest to dobre dowód. Wielbłądy zostały udomowione na długo przed czasami Abrahama.

Gen. 20 Abimelech, Abraham i Sara i jego tło Boże obietnice dotyczące narodzin Izaaka

Po drugie, w rozdziale 20, gdzie ta sama taktyka została użyta po raz drugi, czytamy w wersety 1-4: „Abraham udaje się w kierunku Negewu do Geraru i Abraham powiedział o swojej żonie Sarze, ona jest moją siostrą, i Abimelechu, królu Gerar, posłał i zabrał Sarę. Ale Bóg przyszedł do Abimelecha we śnie w nocy i rzekł do niego: Jesteś tylko martwym mężczyzną dla kobiety, którą pojąłeś, bo ona jest żoną mężczyzny. Albowiem Abimelek nie zbliżył się do niej i nie zapytał: «Panie, czy chcesz zabić naród sprawiedliwy? Nie powiedział mi „ona jest moją siostrą”, a ona sama powiedziała nawet „on jest moim bratem”. Uczyniłem to w prostocie serca i niewinności rąk”. W rezultacie Sara zostaje ponownie uwolniona.

Myszę, że aby zrozumieć rozdział 20, bardzo ważne jest, abyśmy spojrzeli na kontekst rozdziału 20 i zauważyli tło tego, co dzieje się w rozdziale 20. Jeśli wrócisz do rozdziału 17, przeczytasz w 17:17-19: „Abraham padł na twarz, śmiał się i mówił w swoim sercu: Czy temu, który ma 100 lat, urodzi się dziecko, a Sara, która ma 90 lat, urodzi? I Abram powiedział do Boga: „Oby Izmael mógł żyć przed tobą”. I rzekł Bóg: «Zaprawdę, Sara, twoja żona, urodzi ci syna. Nadasz mu imię Izaak, a Ja zawrę z nim moje przymierze na przymierze wieczne i jego potomstwo po nim».

Aż do wersetu 21: „Moje przymierze zawrę z Izaakiem, którego Sara urodzi ci o tej porze w następnym roku”. Tak więc w Księdze Rodzaju 17:17-19 powiedziano Abrahamowi i Sarze, że o tej porze w następnym roku urodzi się Izaak. Spójrz także na 18:10-14, gdzie znajdują się dwa inne stwierdzenia. Bóg powiedział: „Z pewnością powrócę do ciebie według czasu życia i Sara, twoja żona, urodzi syna”. A potem w wersecie 14, gdy Sara się śmieje, On mówi: „Czy jest coś zbyt trudnego dla Pana? W

wyznaczonym czasie powrócę do was według czasu życia i Sara będzie miała syna”. Zatem w rozdziale 17 znajduje się „czas wyznaczony w następnym roku według czasu życia”, w 18:10 „w wyznaczonym czasie”, a w 18:14 „według czasu życia”.

Ciekawostką jest to, że prawie identyczne zwroty występują w 2 Królewskiej 4. Jest to hebrajski wyraz, który jest tłumaczony jako „ten ustalony czas” w Księdze Rodzaju 17:21, hebrajski z 18:14 „w wyznaczonym czasie ” i hebrajski 18:10 i 18:14 „według czasu życia”. W 2 Królów 4:16-17 czytamy: „Mówi o tym czasie: gdy nadejdzie czas, obejmiecie syna”. A ona odpowiedziała: Nie, panie mój, mężu Boży, nie okłamuj swojej służebnicy! I w tym czasie kobieta poczęła i porodziła syna, jak jej powiedział Elizeusz, według czasu owego.

W kontekście te stwierdzenia stanowią obietnicę Elizeusza złożoną Szunamitce, że będzie miała dziecko, syna. Jest to identyczne wyrażenie w języku hebrajskim. W 2 Królów 4:17 „o tej porze” jest tym samym hebrajskim wyrażeniem: „jest o tej porze”. „W tym sezonie” jest również tym wyrażeniem; jest po prostu tłumaczone na dwa różne sposoby. „Wtedy według czasu życia” jest tłumaczone jako „kiedy nadejdzie czas i zgodnie z wyznaczonym czasem”, ale w języku hebrajskim jest to to samo wyrażenie, które występuje w Księdze Rodzaju 18:10-14.

Wydaje się całkiem jasne, że Abrahamowi i Sarze powiedziano, że za rok będą mieli syna. Innymi słowy, będą mieli syna „w wyznaczonym czasie, stosownie do czasu życia”. Jaki jest czas życia? Czy czasem życia jest rok, czy też jest to termin ciąży? Być może to drugie, więc być może Abraham i Sara poczęli niemal natychmiast: zgodnie z wiekiem, w tym czasie, w następnym roku, mieli mieć syna.

Oto cała historia Abrahama, który zszedł do Gerara w 20. rozdziale Księgi Rodzaju. Udaje się do Gerara i mówi Abimelechowi: „Ona jest moją siostrą”, a Abimelech zabiera Sarę do swojego haremu. I wtedy Pan przychodzi do Abimelecha i mówi: Jesteś tylko martwym mężczyzną, bo kobieta, którą pojąłeś, jest żoną mężczyzny. Widzimy więc, że Bóg w swojej łasce zachowuje Sarę jako matkę obiecanego nasienia. A interwencja Boga zapobiega wszelkim podejrzaniom i wątpliwościom, kto jest ojcem dziecka. Z pewnością nie jest to dziełem Abrahama, lecz Bóg realizuje swoje cele w

Abrahamie i przez niego, pomimo jego słabości, i chroni obiecaną linię.

Zaraz po incydencie z Abimilechem w Gerarze w rozdziale 20 „Pan odwiedził Sarę, jak powiedział, i Pan uczynił z Sarą, jak powiedział. Albowiem Sara poczęła i urodziła Abrahamowi syna w jego starości, w czasie, o którym mówił do niego Bóg” (Rdz 21,1-2). Zatem wydarzenie z Abimelechem ma miejsce pomiędzy momentem obietnicy a jej realizacją. Wydaje się więc, że znowu znaczenie ma to w odniesieniu do zachowania obiecanego nasienia poprzez Abrahama i Sarę.

Obietnica Abrahamowi syna przez Sarę

Teraz to trochę się potwierdza. Abrahamowi obiecano nasienie już w rozdziale 12, a w rozdziale 15 ta obietnica została powtórzona. W Księdze Rodzaju 15:4 czytamy: „Nie Eleazar będzie twoim dziedzicem, lecz ten, który wychodzi z twoich łądźwi, będzie twoim dziedzicem”, ale Sara pozostaje bezpłodna. Dochodzicie do rozdziału 16 i czytacie w pierwszym wersecie, że Sara, żona Abrahama, nie urodziła mu dzieci. Dlatego Sara mówi do Abrahama w wersecie 2: „Oto Pan powstrzymał mnie od posiadania dzieci i modłę się, abym poszedł do mojej służącej. Być może dzięki niej uzyskam dzieci. I Abram usłuchał głosu Saraj. Gdy Abram przebywał dziesięć lat w ziemi Kanaan, Saraj, jego żona, wzięła Hagar, jej służebnicę Egipcjanke”. Hagar mogła być służącą, którą przyjęła, gdy byli w Egipcie. To jest całkiem możliwe; była Egipcjanką. Minęło dziesięć lat, a obietnica nie została spełniona, więc Abraham bierze Hagar i przez nią rodzi się mu syn. Abraham i Sara szukali innego sposobu na wypełnienie obietnicy. W ten sposób próbowali zaaranżować, aby Abraham miał syna. Taki układ wydaje nam się dość dziwny, ale w tamtych czasach nie był czymś niezwykłym. Odniesienia do tego rodzaju ustaleń można znaleźć w Kodeksie prawnym Hammurabiego oraz w tekstach Nuzi (innych starożytnych tekstach tego rodzaju).

Sarah i Hagar Przyniosłem dwa tomy *Kronik Wiadomości z przeszłości*, które są historią Starego Testamentu, a raczej historią Żydów w formie gazetowej. To jest „Abraham i nowa wiara”, wymiana listów pomiędzy Abrahamem i Melchizedekiem:

„Sodoma i Gomora zostały zniszczone w najgorszej katastrofie od czasu potopu. Tajemniczy pożar, trzęsienie ziemi, ogarnia dolinę Siddim. Następnie dochodzą zagraniczne wieści o tym, co dzieje się w Egipcie. Tutaj, w Babilonie, do Hammurabiego. Widzisz, Hammurabi ma około 700 lat. Chodzi o Abrahama – cóż, datowanie nie jest do końca dokładne. Generalnie historycznie jest całkiem niezłe. „Jakub protestuje przeciwko aresztowaniu syna. Polowanie na szpiegów w Egipcie. Oskarżony, odrzucony, oskarżony o szpiegostwo. Przyszli kupić żywność „dla swojej głodującej rodziny”. Jest w tym także wiele bardzo humorystycznych rzeczy. W bibliotece jest ten egzemplarz, jeśli zechcesz kiedyś do niego zajrzeć.

Ale powodem, dla którego wspominałem o tym w trzecim z nich, jest artykuł: „Sara kontra Hagar: orzeczenie sądu, Hagar zostaje, potwierdza prawa Izmaela”. Są też fragmenty Hammurabiego dotyczące sprawy Sarah kontra Hagar. Znajdujący się tam cytat z kodeksu Hammurabiego mówi: „Jeśli mężczyzna ożenił się z kobietą, a ona nie dała mu dzieci, a on zdecydował się ożenić ponownie, mężczyzna ten może poślubić drugą żonę, wprowadzając ją do swego domu, ale z tą drugą żoną w żaden sposób nie dorównuje pierwszemu. Jeśli mężczyzna ożenił się z kobietą, a ona dała mu niewolnicę, która następnie urodziła dzieci, jeśli później ta niewolnica zażądała równości ze swoją panią, ponieważ ona, niewolnica, urodziła dzieci, jej pani nie może jej sprzedać. Może jednak oznaczyć ją znakiem niewolnika i zaliczyć ją do swoich niewolników. Jeśli nie urodziła dzieci, pani może ją sprzedać. Jeśli pierwsza żona mężczyzny urodziła mu dzieci i jego niewolnica również urodziła mu dzieci, jeśli ojciec kiedykolwiek powiedział „moje dzieci” do dzieci, które urodziła mu niewolnica, zaliczając je do dzieci pierwszej żony, to po ojciec odszedł do grobu, dzieci pierwszej żony i dzieci niewolnika będą miały równy udział w dobrach majątku ojcowskiego, przy czym pierworodny pierwszej żony otrzyma udział uprzywilejowany.” To pokazuje, że praktyka brania niewolnika była czymś znanym w czasach Hammurabiego i regulowanym przez prawo.

Opowiedziana ponownie przez Teda Hildebrandta